

بررسی تاثیر اینترنت در رشد اجتماعی دانش آموزان پسر دوره دوم ابتدایی (مطالعه موردی مدارس غیر انتفاعی ناحیه ۲ شهرستان زاهدان)

جواد احمدی

دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، موسسه آموزش عالی هاتف، زاهدان، ایران

حمیدرضا عباسی

استادیار، گروه آموزش روانشناسی و مشاوره، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران

چکیده

تأثیرات اینترنت بر رشد اجتماعی دانش آموزان پسر دوره دوم ابتدایی در مدارس غیر انتفاعی ناحیه ۲ شهرستان زاهدان، یک موضوع مورد توجه است که نیازمند بررسی دقیق و علمی است. در این پژوهش، تأثیرات متغیرهای مختلف اینترنت شامل جذاب بودن اینترنت، به روز بودن اینترنت، دسترسی راحت اینترنت و تنوع اطلاعات در اینترنت بر رشد اجتماعی دانش آموزان مورد بررسی قرار گرفته است. برای این منظور، از روش‌های تحقیق کمی استفاده شده و اطلاعات از طریق پرسش‌نامه‌های استاندارد و معتبر جمع‌آوری شده است. نمونه‌گیری از دانش آموزان پسر دوره دوم ابتدایی در مدارس غیر انتفاعی ناحیه ۲ شهرستان زاهدان انجام شده و داده‌ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS تحلیل شده است. یافته‌های این تحقیق نشان می‌دهد که اینترنت به‌طور کلی تأثیر معناداری بر رشد اجتماعی دانش آموزان دوره دوم ابتدایی دارد. علاوه بر این، از طریق تحلیل متغیرهای مختلف اینترنت مشخص شده است که جذاب بودن اینترنت، به روز بودن اینترنت، دسترسی راحت اینترنت و تنوع اطلاعات در اینترنت به‌طور معناداری با رشد اجتماعی دانش آموزان مرتبط هستند. با توجه به این یافته‌ها، پیشنهاد می‌شود که سیاست‌گذاران و آموزشگران توجه بیشتری به ارائه محتوای جذاب و متنوع در اینترنت داشته باشند و برنامه‌های آموزشی را بر اساس این اصل به‌روز و بهینه‌سازی نمایند.

کلمات کلیدی: اینترنت، رشد اجتماعی، دانش آموزان، دوره دوم ابتدایی، مدارس غیر انتفاعی، شهرستان زاهدان

مقدمه

در دهه گذشته، با پیشرفت فناوری ارتباطات و اطلاعات، اینترنت و اینترنت به یکی از مهم‌ترین و بزرگ‌ترین پدیده‌های اجتماعی و فرهنگی در جوامع امروزی تبدیل شده است. این پدیده عمیقاً به زندگی روزمره افراد نفوذ کرده و بخشی از اعمال و انتخاب‌های روزانه آن‌ها تبدیل به یک واقعیت دیجیتال شده است (لوین و ماملوک^۱، ۲۰۲۱). از این رو، تأثیرات اینترنت بر روند رشد اجتماعی افراد، به ویژه دانش‌آموزان پسر دوره دوم ابتدایی که در محیط مدارس غیرانتفاعی ناحیه ۲ شهرستان زاهدان به تحصیل می‌پردازند، به یک موضوع مهم و حائز اهمیت تبدیل شده است.

یکی از مهم‌ترین تأثیرات اینترنت اینترنت بر رشد اجتماعی پسران دبستانی، نحوه تأثیرگذاری آن بر مهارت‌های اجتماعی آنهاست (سوریانی و همکاران، ۲۰۲۱^۲) در مطالعه‌ای که در مجله روان‌شناسی و روان‌پزشکی کودک منتشر شد، محققان دریافتند پسرانی که زمان بیشتری را در اینترنت می‌گذرانند، مهارت‌های اجتماعی پایین‌تری دارند و کمتر درگیر تعاملات اجتماعی رو در رو هستند. این عدم تعامل اجتماعی می‌تواند منجر به احساس انزوا و تنهایی شود که می‌تواند اثرات طولانی مدتی بر سلامت روان کودک داشته باشد (توئینگ و همکاران، ۲۰۱۸^۳). برای ترویج توسعه اجتماعی سالم در طول همه‌گیری، والدین و مربیان باید نقش فعالی در نظارت بر استفاده کودکان از اینترنت و ارائه راهنمایی در مورد رفتار آنلاین امن داشته باشند (تلوچین^۴ و همکاران، ۲۰۲۱). این شامل تعیین محدودیت برای زمان نمایش، آموزش کودکان در مورد آزار و اذیت سایبری، و تشویق تعامل اجتماعی چهره به چهره در چارچوب محدودیت‌های اقدامات فاصله گذاری اجتماعی است. در نتیجه، اینترنت در طول همه‌گیری به عامل مهم‌تری در رشد اجتماعی پسران دبستانی تبدیل شده است. در حالی که چندین خطر را به همراه دارد، ابزاری برای معاشرت و یادگیری در طول زمان فاصله گذاری اجتماعی نیز فراهم می‌کند. برای ارتقای توسعه اجتماعی سالم، والدین و مربیان باید نقش فعالی در نظارت بر استفاده از اینترنت و ارائه راهنمایی در مورد رفتار آنلاین امن داشته باشند. از این رو هدف ما در این پژوهش بررسی تأثیرات اینترنت در رشد اجتماعی دانش‌آموزان پسر دوره دوم ابتدایی مدارس غیر انتفاعی ناحیه ۲ شهرستان زاهدان می‌باشد.

انجام تحقیق در مورد تأثیرات اینترنت در رشد اجتماعی دانش‌آموزان پسر دوره دوم ابتدایی مدارس غیر انتفاعی ناحیه ۲ شهرستان زاهدان به چند دلیل مهم است:

اولاً، همه‌گیری، بسیاری از مدارس را مجبور به انتقال به یادگیری آنلاین کرده است و دانش‌آموزان زمان بیشتری را در محیط‌های مجازی می‌گذرانند (داوان^۵، ۲۰۲۰). این افزایش اتکا به اینترنت برای تعامل اجتماعی و آموزش ممکن است اثرات منحصر به فردی بر

1 Levin & Mamlok

2 Twenge

3 Domingues

4 Tulchin

5 Dhawan

رشد اجتماعی دانش آموزان پسر دبستانی داشته باشد. درک این اثرات برای ارائه حمایت و مداخلات مناسب برای کمک به پسران در جهت یابی در این محیط جدید ضروری است. ثانیاً دانش آموزان پسر ممکن است نسبت به هم‌تایان زن خود در برابر تأثیرات منفی اینترنت بر رشد اجتماعی آسیب پذیرتر باشند (پریسیس و همکاران، ۲۰۰۶). تحقیقات قبلی نشان داده است که پسران ممکن است بیشتر درگیر فعالیت‌های آنلاین باشند که با نتایج منفی همراه است، مانند زورگویی سایبری و اعتیاد به بازی‌های آنلاین. تحقیقات جدید می‌تواند بررسی کند که همه‌گیری چگونه بر این الگوهای رفتاری تأثیر گذاشته است و چه مداخلاتی برای حمایت از توسعه اجتماعی سالم لازم است.

این پژوهش به منظور بررسی و تحلیل تأثیرات اینترنت بر رشد اجتماعی دانش‌آموزان پسر دوره دوم ابتدایی مدارس غیرانتفاعی ناحیه ۲ شهرستان زاهدان، با هدف بهتر فهمیدن این ارتباط و تداوم آن در این دوران حیاتی از زندگی فردی و اجتماعی آن‌ها، طراحی و اجرا می‌شود. این تحقیق با تمرکز بر میزان استفاده، نحوه استفاده و تأثیرات استفاده از اینترنت بر رشد اجتماعی این گروه از دانش‌آموزان انجام می‌گیرد. منطقه‌ی زاهدان به عنوان یکی از مناطق مرزی و متمایز شرقی ایران، در برخورداری از شرایط جغرافیایی و فرهنگی خاصی است. مدارس غیرانتفاعی این ناحیه، نقش مهمی در آموزش و پرورش نسل‌های جوان این منطقه دارند و نقش ارزشمندی را در تربیت و پرورش اجتماعی این دانش‌آموزان ایفا می‌کنند. بنابراین، بررسی تأثیر اینترنت بر رشد اجتماعی این گروه از دانش‌آموزان، ارزش‌های آموزشی و فرهنگی این ناحیه را نیز با توجه به اهمیت آن، به‌خصوصیت خود افزوده است.

ادبیات و پیشینه پژوهش

جهان هر روز سریع‌تر از گذشته به سوی دویاره‌شدن حرکت می‌کند؛ پیدایش، توسعه و رشد تکنولوژی‌های جدید ارتباطی امکان ارتباط همزمان و نامحدود افراد را فارغ از مکان قرارگیری آنان در جهان واقعی فراهم ساخته است. این امر زمینه‌ساز به وجود آمدن جهان جدیدی است که با عنوان "جهان مجازی" شناخته می‌شود. با رشد هر چه بیشتر شاهراه‌های اطلاعاتی، فضای جدید مجازی به سرعت گسترش می‌یابد و اینترنت و سایر تکنولوژی‌های ارتباطی در حال گسترش دسترسی ما به هر جنبه‌ی جامعه و در هر گوشه‌ی دنیا، به طور بالقوه می‌باشند. شیوه‌ی ارتباط و زندگی انسان‌ها در این دو جهان به گونه‌ای متفاوت و در عین حال به همدیگر مرتبط است. برخی از اندیشمندان به هنگام بحث درباره‌ی جهانی شدن، به هر دو جهان واقعی و مجازی و جهانی شدن‌های متفاوت در هر یک از این دو جهان اشاره می‌نمایند. (عاملی، ۱۳۸۲).

اینترنت، یکی از بزرگ‌ترین اختراعات تکنولوژیکی قرن بیست و یکم، به سرعت به یکی از اصلی‌ترین و اساسی‌ترین عوامل تحول و تغییر در جامعه تبدیل شده است. اینترنت، با به ارمغان آوردن امکان ارتباط و تبادل اطلاعات به سراسر جهان، ابزاری قدرتمند برای دستیابی به دانش و ارتقاء سطح آموزشی افراد می‌باشد. به‌ویژه برای دانش‌آموزان، اینترنت به عنوان یک منبع جهانی از اطلاعات، امکانات یادگیری و ارتقاء مهارت‌ها را فراهم می‌آورد (اویدوکونو آدئولو-آکانه‌ی، ۲۰۲۲). اهمیت اینترنت در جامعه نمی‌تواند انکار شود.

⁶⁶ Peris

⁷ Catalano et al

با پیشرفت فناوری و اتصال افراد به شبکه جهانی وب، دسترسی به انواع اطلاعات و محتواها به سرعت آسان شده است. از اخبار جهانی گرفته تا منابع آموزشی، کتابها، مقالات علمی، ویدئوها و منابع فرهنگی، همه چیز در دسترس دانش‌آموزان با یک کلیک قرار دارد. به همین ترتیب، امکان ارتباط مداوم با اساتید، دانشگاه‌ها و دیگر دانش‌آموزان از سرتاسر دنیا، زمینه‌ساز آموزش همکارانه و تبادل تجربیات است. اما بهره‌وری از اینترنت برای دانش‌آموزان به معنای فراگیری آسان و منظم نیست. با این وجود، باید به‌ویژه در زمینه آموزش و پرورش، نقش اینترنت را با دقت و انتقادی مورد بررسی قرار داد. چراکه اطلاعات موجود در اینترنت، ممکن است دارای تناقض‌ها و ناپایداری‌هایی باشد. این موضوع می‌تواند آموزش‌ها را کمکی یا مضر بداند. به همین دلیل، آموزش مهارت‌های تحلیلی و انتقادی برای ارزیابی منابع و محتواهای اینترنتی، از اهمیت بالایی برخوردار است. اگر از اینترنت به درستی استفاده نشود، می‌تواند منجر به انتشار اطلاعات نادرست و گمراه‌کننده شود و خطری بزرگ برای فرهنگ و علم باشد. با توجه به نقش اینترنت در آموزش و تحصیل دانش‌آموزان، امکانات و فرصت‌های بسیاری برای ارتقاء سطح آموزشی و انسانی این گروه ایجاد می‌شود. یکی از مزایای بزرگ اینترنت در آموزش، امکان ارتباط مداوم و همگانی با اساتید، مربیان و هم‌دانش‌آموزان دیگر است. با تبدیل اینترنت به یک فضای اجتماعی آموزشی، دانش‌آموزان می‌توانند به صورت آنلاین با یکدیگر تبادل نظر کنند، سوالات خود را از اساتید بپرسند و با دیگران در یک محیط تعاملی و همکارانه به یادگیری بپردازند. علاوه بر این، اینترنت امکان ارتقاء روش‌های آموزشی را نیز فراهم می‌کند. طراحی و توسعه منابع آموزشی تعاملی، ویدئوهای آموزشی، نرم‌افزارهای آموزشی و بسترهای یادگیری آنلاین، از جمله مواردی هستند که با استفاده از اینترنت در آموزش مورد استفاده قرار می‌گیرند و روینقل و انتقال دانش و محتواهای آموزشی را بسیار آسان‌تر می‌کنند. این سبک‌های آموزشی نوین، می‌توانند بهبودی قابل ملاحظه‌ای در فرآیند یادگیری و تدریس به همراه داشته باشند و باعث جذب و تعامل بیشتر دانش‌آموزان با محتواهای آموزشی می‌شوند.

رشد اجتماعی در دانش‌آموزان ابتدایی، به‌عنوان یکی از جنبه‌های کلیدی توسعه شخصیتی آن‌ها، نقش بسیار مهمی در ساختاردهی رفتارها، نگرش‌ها و تعاملات اجتماعی ایفا می‌کند. در این دوره حساس و مهم از زندگی، دانش‌آموزان با محیط‌های مختلفی مانند خانه، مدرسه و با هم‌دانش‌آموزان و معلمان در ارتباط هستند (روبین و همکاران، ۲۰۱۳). رشد اجتماعی در دانش‌آموزان ابتدایی به‌طور گسترده توسط محققان، روان‌شناسان و اساتید علوم تربیتی مورد مطالعه و تحلیل قرار گرفته است. این نوع رشد، به توانمندی‌های اجتماعی فرد اطلاق می‌شود که در تعامل با افراد و جمعیت‌ها ایجاد می‌شود و نقش بسزایی در ایجاد و حفظ روابط اجتماعی مؤثر با دیگران دارد. از جمله عوامل مؤثر بر رشد اجتماعی دانش‌آموزان ابتدایی می‌توان به محیط خانواده، محیط مدرسه و هم‌دانش‌آموزان اشاره کرد (بلاک و همکاران، ۲۰۱۲). رشد اجتماعی کودک، همانند سایر جنبه‌های رشد و تکامل او، به‌طور تدریجی گسترش می‌یابد و تقریباً همه فعالیت‌های او تحت تأثیر اطرافیان قرار می‌گیرند. رشد و تکامل اجتماعی کودک با دیگر نشانه‌های رشد و تکامل او هماهنگ و کاملاً مرتبط است. از نخستین نشانه‌های رشد هوشی کودک، در ارتباط او با افراد دیگر می‌توان مشاهده

⁸ Rubin et al

⁹ Block et al

کرد. در ماه‌های اول زندگی، کودک می‌تواند اشخاص و اشیاء را از هم تمییز دهد و سپس به تدریج رشد کرده و مادرش را از دیگران تشخیص می‌دهد. در واقع، رشد و نمو مهارت‌های حرکتی و استعداد‌های هوشی، همگی به رشد و تکامل اجتماعی کودک کمک می‌کنند (اکلس^{۱۰}، ۱۹۹۹). همان‌طور که کودک در این جنبه‌ها نضج پیدا می‌کند، استقلال او نیز بیشتر می‌شود و می‌تواند راهنمای خودش باشد و ایفای نقش‌های اجتماعی مختلف را به عهده بگیرد. رشد و تکامل اجتماعی، یک سری تغییراتی را در رفتار کودک شامل می‌شود که به‌منظور تعیین آنها عبارتند از: یادگیری مشارکت در گروه‌ها و تأثیرگذاری در آنها که عمل و تأثیر متقابل پیچیده‌ای دارند، توسعه تماس‌ها و روابط اجتماعی خود از مادر به سایر افراد خانواده، دوستان و گروه‌ها، پاسخ‌دهی بیشتر به محرک‌های اجتماعی و درک بهتر واکنش‌ها به آنها. رشد اجتماعی کودک در این مرحله از زندگی، نه تنها به رشد او در ارتباط با افراد فعلی اطرافش کمک می‌کند، بلکه به‌طور کلی به توانایی‌های اجتماعی و تعاملی او تأثیر می‌گذارد. این تجربه‌ها و مهارت‌های اجتماعی به او اجازه می‌دهند در محیط‌های اجتماعی مختلف با موفقیت به کار برود و از روابط مثبت و ارتباطات سالم و مفید بهره‌مند شود (نیس و همکاران^{۱۱}، ۲۰۲۰). به‌طور خلاصه، رشد اجتماعی کودک نقش مهمی در تشکیل هویت اجتماعی او دارد و به ویژه در این دوران اولیه از زندگی او، تأثیر بسزایی بر تبیین و تقویت ارتباطات او با جامعه و فردیت او در جامعه دارد. باسو (۱۴۰۱) در رساله کارشناسی ارشد خود به بررسی تبیین نقش رسانه اجتماعی و شبکه مجازی بر عملکرد تحصیلی و توانایی‌های شناختی دانش‌آموزان متوسطه اول منطقه سیلوانا می‌پردازد. وی بیان می‌کند که گسترش و رشد فناوری، شبکه‌های اجتماعی و مجازی، و تأثیر مثبت و منفی آن، توجه‌های زیادی را به خود جلب کرده است. یافته‌های به دست آمده نشان می‌دهد رسانه‌های اجتماعی اثر معناداری بر عملکرد تحصیلی و توانایی‌های شناختی دارد و سبب بهبود آنها می‌شود؛ ضمناً شبکه‌های مجازی اثر معناداری بر عملکرد تحصیلی و توانایی‌های شناختی دارد و سبب بهبود آنها می‌شود. بنابراین می‌توان گفت رسانه اجتماعی و اینترنت با تغییر محیط، سبب تغییر در شناخت و رفتار دانش‌آموزان شده است و آنها را تقویت کرده است. شیرزاد (۱۴۰۰) در پژوهش خود به بررسی تأثیرات اینترنت در دانش‌آموزان ابتدایی پرداخته است. آنها بیان می‌کنند که امروزه با توجه به فراگیری بیماری کرونا اینترنت چنان نوجوانان و جوانان را در بازار رنگارنگ خود فرو برده است که گویی هرگز خبری از بازی‌ها و فعالیت‌های دسته جمعی آنان نبوده است. اینترنت با رشد و گستردگی چشم‌گیری که داشته، و بر خیلی از ابعاد زندگی انسان‌ها تأثیر گذاشته است؛ که جامعه دانش‌آموزی نیز از این حیث جدا نبوده است. اینترنت، به عنوان فضای دومی از زندگی واقعی افراد است که مانند فضای واقعی، نیازمند فرهنگ است. این فرهنگ، همان گونه که در فضای واقعی، از عوامل متعددی مانند: عرف، شرع، وضعیت اقتصادی و معیشتی، سطح تحصیلات و غیره ناشی می‌شود، در اینترنت نیز از همین عوامل تأثیر پذیرفته، بر این عوامل نیز تأثیر می‌گذارد. منظور از فرهنگ اینترنت، فرهنگی است که از سوی شبکه‌های اجتماعی تحمیل می‌شود؛ نه بخش‌های جدی اینترنت، مانند پایگاه‌های خبری. از جمله پیامدهای مثبت فضای سایبری، آسان‌سازی و سرعت بخشی ارتباطات و تبادل اطلاعات است. همچنین، از جمله آسیب‌های فضای سایبری در تعلیم و تربیت فرزندان می‌توان به مواردی همچون: تعارض ارزش‌ها، بازداری زدایی، اعتیاد به اینترنت، بحران هویت و اختلال در شکل

¹⁰ Eccles

¹¹ Neece et al

گیری شخصیت، شکاف نسل ها، انحراف های اخلاقی، افسردگی و انزوای فردی و اجتماعی، به خطر افتادن حریم خصوصی افراد، از هم پاشیدگی بنیان خانواده، کاهش نقش خانواده به عنوان مرجع، کاهش ارتباط والدین با فرزندان و از بین رفتن حریم روابط اخلاقی بین فرزندان و والدین اشاره کرد. محبی، زنجانی و ساروخانی (۱۳۹۶) در پژوهش خود به بررسی مطالعه جامعه‌شناختی استفاده از اینترنت و تأثیر آن بر کجروی اجتماعی در بین دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه شهر کرمانشاه در سال تحصیلی ۹۵-۹۴ پرداختند. تحلیل داده‌های تحقیق آنها نشان می‌دهد که بیشترین مدت زمان استفاده روزانه از اینترنت بین یک تا سه ساعت (۷۴/۸۰٪) و کمترین مدت زمان استفاده از اینترنت بیش از پنج ساعت (۱/۳۳٪)، بیشترین مدت زمان استفاده سالانه از اینترنت بین یک تا دو سال (۵۵/۳۸٪) و کمترین مدت زمان استفاده از اینترنت بیش از چهار سال (۶/۰۴٪) بوده است؛ به طوری که بیشترین نوع استفاده از مجازی مجازی ارتباطی (۵۸٪) و کمترین نوع استفاده از اینترنت شناختی (۹/۴۴٪) باشد. نتایج دیگر نشان داد در اولویت بندی مولفه‌های کجروی اجتماعی، میل به آسیب رساندن به اماکن عمومی بیشترین مقدار و تماشای فیلم و تصاویر غیرمجاز اسلامی کمترین مقدار را داشته است و بین متغیرهای نوع استفاده و میزان استفاده از اینترنت و کج روی اجتماعی رابطه مستقیم و معنی داری وجود دارد.

تادسه و مولویه^{۱۲} (۲۰۲۰) در پژوهش خود به بررسی تأثیر همه گیری COVID-19 بر سیستم آموزشی در کشورهای در حال توسعه پرداختند. آنها بیان کردند که ویروس کرونا سیستم آموزشی جهان را تحت تأثیر قرار داده است. مدارس، کالج ها و دانشگاه ها برای کنترل شیوع ویروس کرونا تعطیل هستند. تعطیلی مدارس مشکلاتی را برای دانش آموزان، معلمان و والدین به همراه دارد. پس آموزش از راه دور راه حلی برای ادامه نظام آموزشی است. با این حال، فقدان زیرساخت های شبکه، کامپیوتر و دسترسی به اینترنت، یادگیری از راه دور را در کشورهای در حال توسعه به چالش می کشد. هدف این مقاله بررسی تأثیر همه‌گیری COVID-19 بر سیستم آموزشی در کشورهای در حال توسعه است. از این رو، کشورها استراتژی استفاده از فناوری آموزشی، منابع آموزشی اینترنتی با هزینه صفر، منابع آموزشی آنلاین رایگان و آموزش پخش را طراحی می کنند. در طول تعطیلی، مؤسسات آموزشی برنامه درسی را طراحی می کنند، راهبردهای یاددهی-یادگیری را برای پس از ویروس کرونا آماده می کنند. مؤسسات آموزشی راهبردهایی را برای بازیابی یادگیری از دست رفته و بازگرداندن دانش آموزان به مدرسه هنگام بازگشایی مدارس طراحی می کنند. ویروس کرونا سیستم آموزشی چهره به چهره کشورهای در حال توسعه را تحت تأثیر قرار داده است. بنابراین، کشورهای در حال توسعه باید آموزش پخش، آموزش آنلاین و زیرساخت های کلاس مجازی را افزایش دهند. عباس، امان، نورونی و همکاران^{۱۳} (۲۰۱۹) در پژوهش خود به بررسی تأثیر رسانه های اجتماعی بر رفتار یادگیری برای آموزش پایدار: شواهد دانشجویان از دانشگاه های منتخب در پاکستان پرداختند. مطالعه آنها با هدف بررسی عوامل سازنده و نامطلوب تأثیرگذار بر ذهن دانش‌آموزان و چگونگی کمک به دانش‌آموزان در به اشتراک گذاشتن جنبه‌های مثبت و منفی با دیگران است. به‌طور فزاینده‌ای قابل توجه است که سایت‌های شبکه‌های اجتماعی و

¹² Tadesse & Muluye

¹³ Abbas, Aman, Noronbi et al.

برنامه‌های کاربردی آن‌ها مزایای و خطرات فراوانی برای دانشجویان دارند و پیامدهای آنها بر سازگاری روانی یا رفتارهای یادگیری دانشجویان به خوبی درک نشده است. یافته‌ها نشان داد که استفاده از رسانه‌های اجتماعی در پاکستان در مقایسه با جنبه‌های

مثبت تأثیر منفی بر رفتار دانش‌آموزان دارد. نتایج را نمی‌توان به کل جامعه دانش‌آموزی تعمیم داد زیرا یافته‌ها فقط مختص پاسخ‌دهندگان خاص است. این مطالعه رابطه بین ویژگی‌های متضاد و خلاقانه رسانه‌های اجتماعی را ارائه می‌کند و راه‌هایی را برای مطالعات آینده با تسهیل درک بهتر استفاده از شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر وب نشان می‌دهد. وانگ^{۱۴} و همکاران (۲۰۱۹) تأثیر استفاده از رسانه‌های اجتماعی را بر مهارت‌های اجتماعی مورد بررسی قرار داد. آنها بیان کردند که شکی نیست که رسانه‌های اجتماعی مقبولیت و قابلیت استفاده گسترده‌تری پیدا کرده‌اند و احتمالاً در حال تبدیل شدن به مهم‌ترین ابزار ارتباطی در بین دانش‌آموزان به‌ویژه در سطوح بالاتر تحصیلی هستند. به همان اندازه که رسانه‌های اجتماعی به عنوان پر کردن شکاف در ارتباطات موجود در نظر گرفته می‌شوند. در رسانه‌های اجتماعی فیس‌بوک، توئیتر و دیگران در حال حاضر بیشتر و بیشتر حمایت می‌شوند. این وب‌سایت‌ها و انجمن‌های اجتماعی راهی برای برقراری ارتباط مستقیم با افراد دیگر از نظر اجتماعی هستند. رسانه‌های اجتماعی بدون توجه به مسافت، پتانسیل تأثیرگذاری بر تصمیم‌گیری در مدت زمان بسیار کوتاه را دارند. مطالعه آنها بر اساس تأثیر، مزایا و معایب آن به منظور برجسته کردن پتانسیل‌های رسانه‌های اجتماعی در محیط تحصیلی با یادگیری مشارکتی و بهبود عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان انجام شده است. نتایج آنها نشان می‌دهد که یادگیری مشارکتی به طور مثبت و معنادار با تعامل با همسالان، تعاملی با معلمان و تعامل که بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان تأثیر می‌گذارد و دریافتند که استفاده بیش از حد از رسانه‌های اجتماعی می‌تواند بر مهارت‌های ارتباطی چهره به چهره تأثیر منفی بگذارد. گارسیا آلوارز، نوو کورتی و وارا-کاندامیو^{۱۵} (۲۰۱۸) در پژوهش خود به بررسی تأثیر شبکه‌های اجتماعی بر ارزیابی محیط‌های یادگیری مجازی: مطالعه‌ای برای مقاطع تحصیلی علوم اجتماعی پرداختند. مطالعه آنها به بررسی مناسب بودن محیط‌های یادگیری مجازی از طریق استفاده و ارزش شبکه‌های اجتماعی توسط دانشجویان با توجه به قابلیت اطمینان، اطمینان و تجربه اینترنت می‌پردازد. این مطالعه یک مدل معادلات ساختاری جامع را ایجاد کرد که در بین ۳۸۱ دانشجوی مقاطع مختلف علوم اجتماعی دانشگاه A Coruna (اسپانیا) انجام شد. نتایج نشان می‌دهد که هم شبکه اجتماعی موضوعی و هم اینترنت، بدون در نظر گرفتن منطقه تحصیلی، تأثیر قابل توجهی بر ارزیابی محیط یادگیری مجازی دانشجویان دانشگاه دارند. یافته‌ها نشان می‌دهد که اجرای سیاست‌های آموزشی که اجازه می‌دهد محیط‌های یادگیری مجازی را با ترجیحات دانشجویان تطبیق دهد، مورد نیاز است.

فرضیات تحقیق

فرضیه اصلی:

- اینترنت تأثیر معنادار بر رشد اجتماعی دانش‌آموزان دارد.

¹⁴ Wang

¹⁵ García-Álvarez, Novo-Corti & Varela-Candamio

فرضیه های فرعی:

- بین جذاب بودن اینترنت و رشد اجتماعی دانش آموزان رابطه معنادار وجود دارد.
- بین به روز بودن اینترنت و رشد اجتماعی دانش آموزان رابطه معنادار وجود دارد.
- بین دسترسی راحت اینترنت و رشد اجتماعی دانش آموزان رابطه معنادار وجود دارد.
- بین تنوع اطلاعات در اینترنت و رشد اجتماعی دانش آموزان رابطه معنادار وجود دارد.

روش تحقیق

با توجه به آنکه موضوع تحقیق، بررسی تاثیرات اینترنت در رشد اجتماعی دانش آموزان پسر دوره دوم ابتدایی مدارس غیر انتفاعی ناحیه ۲ شهرستان زاهدان است، روش انجام تحقیق از نوع توصیفی - همبستگی پیش بین می باشد. لازم به ذکر است در این تحقیق متغیرهای پژوهش اینترنت و رشد اجتماعی دانش آموزان است. در این پژوهش جامعه آماری عبارت است از کلیه دانش آموزان پسر دوره دوم ابتدایی مدارس غیر انتفاعی ناحیه ۲ شهرستان زاهدان که در نیم سال دوم سال ۱۴۰۲ مشغول به تحصیل می باشند. طبق آمار اداره آموزش و پرورش، تعداد مدارس غیر انتفاعی پسرانه ۳۹ مدرسه است که تعداد دانش آموزانی که جامعه آماری این پژوهش را تشکیل می دهند، حدود ۱۱۸۷ نفر می باشند که در یازده مدرسه مدارس غیر انتفاعی مشغول به تحصیل می باشند. با توجه به اینکه جامعه آماری شامل ۱۱۸۷ دانش آموزان پسر دوره دوم ابتدایی مدارس غیر انتفاعی ناحیه ۲ شهرستان زاهدان می باشد. به این ترتیب که از بین یازده مدرسه غیر انتفاعی ناحیه ۲ شهرستان زاهدان، چهار مدرسه (رستگاران واحد جمهوری، رستگاران واحد پرستار نفر، بحرالعلوم و یاوران مهدی) به طور تصادفی انتخاب شده و بر دانش آموزان آنها پرسشنامه های تحقیق اجرا شد. حجم نمونه طبق جدول مورگان ۲۲۸ نفر برآورد شد که این تعداد به صورت تصادفی خوشه ای چند مرحله ای انتخاب شدند. در این پژوهش از پرسشنامه های استاندارد رشد اجتماعی وایلد است، پرسشنامه خالیدی و سقای (۱۳۹۷) برای سنجش متغیرهای پژوهش استفاده میشود. پس از اجرا و توزیع پرسشنامه ها نسبت به کد گذاری و تجزیه و تحلیل آماری اطلاعات جمع آوری شده مبادرت شد. تجزیه و تحلیل اطلاعات در دو سطح توصیفی و استنباطی صورت گرفت. در سطح توصیفی محاسباتی از جمله فراوانی، درصد فراوانی، میانگین و انحراف معیار و در سطح استنباطی ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون و مدل سازی معادلات ساختاری انجام شد. برای انجام این محاسباتی از نرم افزار SPSS ویراست ۲۲ استفاده گردید.

تجزیه و تحلیل

تحقیق حاضر به تاثیرات اینترنت در رشد اجتماعی دانش آموزان پسر دوره دوم ابتدایی مدارس غیر انتفاعی ناحیه ۲ شهرستان زاهدان پرداخته است. به منظور تجزیه و تحلیل داده ها در بخش توصیفی از جدول فراوانی، درصد فراوانی، میانگین، انحراف معیار و

در بخش استنباطی فرضیه‌های تحقیق با استفاده از آزمون‌های آمار استنباطی از جمله، آزمون ضریب همبستگی و تحلیل رگرسیون مورد آزمون قرار گرفتند که نتایج آنها در جداول ذیل نشان داده شده است.

اطلاعات جمعیت شناختی آزمودنی‌ها

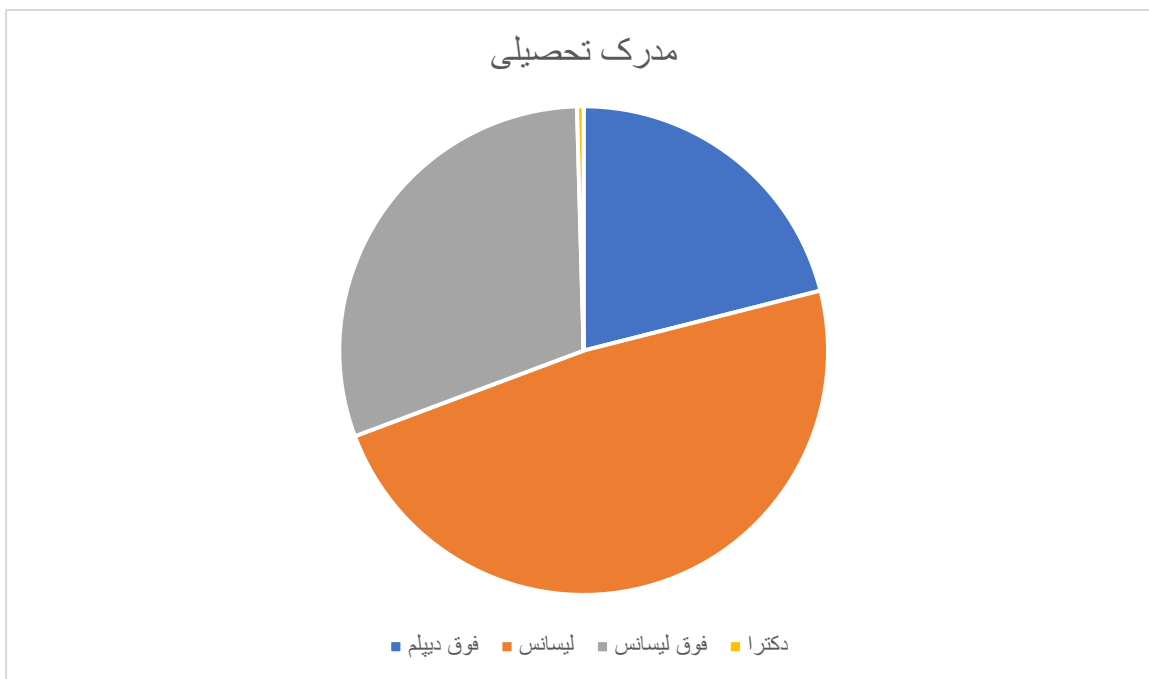
الف) توزیع فراوانی و درصد آزمودنی‌ها بر حسب میزان تحصیلات پدر آزمودنی‌ها

جدول ۱- بررسی وضعیت میزان تحصیلات پدر آزمودنی‌ها در نمونه آماری

میزان تحصیلات	فراوانی (تعداد)	درصد
فوق دیپلم	۴۸	۲۱/۰۵
لیسانس	۱۱۰	۴۸/۲۴
فوق لیسانس	۶۹	۳۰/۲۶
دکتر	۱	۰/۴۳۸
جمع	۲۲۸	۱۰۰

با توجه به جدول فوق می‌توان بیان نمود که ۲۱/۰۵ درصد از پدران دانش‌آموزان مورد مطالعه دارای تحصیلات فوق دیپلم، ۴۸/۲۴ درصد

دارای تحصیلات لیسانس، ۳۰/۲۶ درصد دارای تحصیلات فوق لیسانس و نزدیک ۰/۴۳۸ دارای تحصیلات دکتر هستند.

نمودار ۱ بررسی وضعیت میزان تحصیلات پدر آزمودنی‌ها

ب) میانگین و انحراف معیار متغیرهای مورد مطالعه

در جداول زیر محاسبات توصیفی اعم از حداقل، حداکثر، میانگین و انحراف معیار متغیرهای مورد مطالعه ارائه شده است:

جدول ۲- مقادیر میانگین و انحراف معیار متغیرهای مورد مطالعه

متغیرها	میانگین	میان	واریانس	چولگی	کشیدگی	انحران معیار
جذاب بودن اینترنت	۱۲.۰۵	۱۲.۰۰	۸.۳۱	۰.۰۲۴	۰.۲۱	۲.۲۸
به روز بودن اینترنت	۱۱.۴۵	۱۱.۰۰	۷.۵۲	۰.۶۰۳	۰.۳۷	۲.۷۴
راحتی در دسترس بودن اینترنت	۱۳.۷۵	۱۳.۰۰	۹.۸۵	۰.۳۱	-۰.۳۱	۳.۱۳
تنوع اطلاعات در اینترنت	۱۹.۲۱	۱۹.۰۰	۱۱.۹۱	۰.۱۵	-۰.۲۴	۳.۴۵

۱۳.۹۶	۰.۲۸	۰.۴۴	۱۹۴.۹۳	۷۹.۰۰	۸۱.۰۲	رشد اجتماعی دانش آموزان
-------	------	------	--------	-------	-------	-------------------------

در این قسمت برخی از مفاهیم آمار توصیفی متغیرها شامل میانگین، میانه، حداقل و حداکثر مشاهدات، انحراف معیار ارائه شده است. مهم ترین شاخص مرکزی میانگین است که نشان دهنده نقطه تعادل و مرکز ثقل توزیع است و شاخص مناسبی برای نشان دادن مرکزیت داده ها است. میانه یکی دیگر از شاخص های مرکزی است که وضعیت جامعه را نشان می دهد. نکته مهمی که از مقایسه میانگین و میانه می توان استنباط نمود، موضوع نرمال بودن داده ها است. از جمله مهم ترین پارامترهای پراکندگی داده ها، انحراف معیار است. نکته مهمی که از انحراف معیار یک متغیر می توان استنباط نمود، وارد کردن متغیر در مدل رگرسیونی است. همان طور که در جدول نیز قابل مشاهده است انحراف معیار متغیرها صفر نیست، بنابراین می توان متغیرهای مورد بررسی را در مدل وارد کرد.

ج) بررسی نرمال بودن داده ها در این تحقیق:

جدول ۳- بررسی نرمال بودن داده ها

متغیر	اماره از مون کلمو گروف - اسمیرنوف	سطح معنا داری
جذاب بودن اینترنت	۰.۱۲۹	۰.۰۰۰
به روز بودن اینترنت	۰.۱۱۹	۰.۰۰۰
راحتی در دسترس بودن اینترنت	۰.۱۵۷	۰.۰۰۰
تنوع اطلاعات در اینترنت	۰.۰۸۶	۰.۰۰۰
رشد اجتماعی دانش آموزان	۰.۰۸۷	۰.۰۰۰

مأخذ: محاسبات نگارنده

با توجه به اینکه سطح معناداری تک تک متغیرها که زیر ۰.۰۵ می باشد، در نتیجه داده ها نرمال می باشد.

فرضیه های تحقیق

فرضیه اصلی

- فضای اینترنت تاثیر معنادار بر رشد اجتماعی دانش آموزان دارد.

برای اندازه گیری رابطه و تاثیر اینترنت بر رشد اجتماعی دانش آموزان آزمون ضریب همبستگی پیرسون محاسبه شد. نتایج

محاسبات در جدول زیر نشان داده شده است:

جدول ۴- رابطه متغیرهای مستقل با متغیروابسته در دانش آموزان

متغیرمستقل	متغیر وابسته	ضریب همبستگی پیرسون	sig
جذاب بودن اینترنت	رشد اجتماعی	۰/۷۸۰	۰/۰۰۰
به روز بودن اینترنت	رشد اجتماعی	۰/۷۸۸	۰/۰۰۰
راحتی در دسترس بودن اینترنت	رشد اجتماعی	۰/۶۰۳	۰/۰۰۰
تنوع اطلاعات در اینترنت	رشد اجتماعی	۰/۴۱۴	۰/۰۰۰

همانگونه که از جدول ۴- مشاهده می شود متغیرهای اینترنت (میزان استفاده از اینترنت، استفاده از شبکه های اجتماعی مجازی، تعداد شبکه های مجازی، جذاب بودن اینترنت، به روز بودن اینترنت، راحتی در دسترس بودن اینترنت، تنوع اطلاعات در اینترنت) با رشد اجتماعی دانش آموزان تاثیر معنی داری در سطح ($\text{sig} < 0.001$) دارند.

فرضیه های فرعی:

۱- بین جذاب بودن اینترنت و رشد اجتماعی دانش آموزان رابطه معنادار وجود دارد.
برای اندازه گیری رابطه جذاب بودن اینترنت و رشد اجتماعی دانش آموزان آزمون ضریب همبستگی چندگانه و مجذور آن محاسبه شد. نتایج محاسبات در جدول زیر نشان داده شده است:

جدول ۵- ضریب همبستگی چند گانه و مجذور آن

مدل	R	R^2	اصلاح شده R^2	خطای معیار برآورد
۱	۰/۷۸۰	۰/۶۰۹	۰/۶۰۷	۱۸۰۷۸۲

جدول فوق نشان می دهد که همبستگی بین متغیرها ۰/۷۸۰ بوده و معنادار است.

جدول ۶- طرح رگرسیون و تحلیل واریانس برای معناداری R^2

ANOVA								
مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	معنی داری	مقدار t	مقدار بتا	مقدار استاندارد شده	رگرسیون

جذاب بودن اینترنت	۰.۷۸۰	۶.۱۵۹	۰.۰۰۰	۱۱۴۸.۷۴۹	۱	۱۱۴۸.۷۴۹	۳۵۱.۴۹۰	۰.۰۰۰
-------------------	-------	-------	-------	----------	---	----------	---------	-------

همانگونه که در جدول ۶- مشاهده می شود ضرایب رگرسیون درمتغیر جذاب بودن اینترنت ۰.۷۸۰ است و معنادار است از این رو میتوان بیان نمود که جذاب بودن اینترنت با رشد اجتماعی دانش آموزان رابطه معنی داری در سطح ($\text{sig} < 0.001$) دارند .

۲- بین به روزبودن اینترنت و رشد اجتماعی دانش آموزان رابطه معنادار وجود دارد.
برای اندازه گیری رابطه به روزبودن اینترنت و رشد اجتماعی دانش آموزان آزمون ضریب همبستگی چندگانه و مجذور آن محاسبه شد. نتایج محاسبات در جدول زیر نشان داده شده است:

جدول ۷- ضریب همبستگی چند گانه و مجذور آن

مدل	R	R^2	اصلاح شده R^2	خطای معیار برآورد
۲	۰.۷۸۸	۰.۶۲۱	۰.۶۱۹	۱.۶۹

جدول فوق نشان می دهد که همبستگی بین متغیرها ۰.۷۸۸ بوده و معنادار است.

جدول ۸- طرح رگرسیون و تحلیل واریانس برای معناداری R^2

ANOVA								
رگرسیون	مقدار بتا	مقدار t	معنی داری	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	معنی داری
به روزبودن اینترنت	۰.۷۸۸	۱۹.۲۴۱	۰.۰۰۰	۱۰۶۰.۹۰۷	۱	۱۰۶۰.۹۰۷	۳۷۰.۲۰۵	۰.۰۰۰

همانگونه که در جدول ۸ مشاهده می شود ضرایب رگرسیون درمتغیر به روزبودن اینترنت ۰.۷۸۸ است و معنادار است از این رو میتوان بیان نمود که به روزبودن اینترنت با رشد اجتماعی دانش آموزان رابطه معنی داری در سطح ($\text{sig} < 0.001$) دارند .

۳- بین دسترسی راحت اینترنت و رشد اجتماعی دانش آموزان رابطه معنادار وجود دارد.

جدول ۹- ضریب همبستگی چند گانه و مجذور آن

خطای معیار برآورد	اصلاح شده R^2	R^2	R	مدل
۲.۵۱	۰.۳۶۰	۰.۳۶۳	۰.۶۰۳	۳

جدول فوق نشان می دهد که همبستگی بین متغیرها ۰.۶۰۳ بوده و معنادار است.

جدول ۱۰- طرح رگرسیون و تحلیل واریانس برای معناداری R^2

ANOVA								
معنی داری	F	میانگین مجدورات	درجه آزادی	مجموع مجدورات	معنی داری	مقدار t	مقدار بتا استاندارد شده	رگرسیون
۰.۰۰۰	۱۲۸.۸۴۳	۸۱۱.۹۷۸	۱	۸۱۱.۹۷۸	۰.۰۰۰	۱۱.۳۵۱	۰.۶۰۳	دسترس راحت اینترنت

همانگونه که در جدول ۱۰- مشاهده می شود ضرایب رگرسیون در متغیر دسترسی راحت اینترنت ۰.۶۰۳ است و معنادار است از این رو میتوان بیان نمود که دسترسی راحت اینترنت با رشد اجتماعی دانش آموزان رابطه معنی داری در سطح ($\text{sig} < 0.001$) دارند.

۴- بین تنوع اطلاعات در اینترنت و رشد اجتماعی دانش آموزان رابطه معنادار وجود دارد.

برای اندازه گیری تنوع اطلاعات در اینترنت و رشد اجتماعی دانش آموزان آزمون ضریب همبستگی چندگانه و مجذور آن محاسبه شد. نتایج محاسبات در جدول زیر نشان داده شده است:

جدول ۱۱- ضریب همبستگی چند گانه و مجذور آن

خطای معیار برآورد	اصلاح شده R^2	R^2	R	مدل
۳.۱۴	۰.۱۶۸	۰.۱۷۲	۰.۴۱۴	۴

جدول فوق نشان می دهد که همبستگی بین متغیرها ۰.۴۱۴ بوده و معنادار است.

جدول ۱۲- طرح رگرسیون و تحلیل واریانس برای معناداری R^2

ANOVA								
معنی داری	F	میانگین مجذورات	درجه آزادی	مجموع مجذورات	معنی داری	مقدار t	مقدار بتا استاندارد شده	رگرسیون
۰.۰۰۰	۴۶.۸۳۳	۴۶۴.۱۳۹	۱	۴۶۴.۱۳۹	۰.۰۰۰	۶.۸۴۳	۰.۴۱۴	تنوع اطلاعات در اینترنت

همانگونه که در جدول ۱۲- مشاهده می شود ضرایب رگرسیون درمتغیر تنوع اطلاعات در اینترنت ۰.۴۱۴ است و معنادار است

از این رو میتوان بیان نمود که تنوع اطلاعات در اینترنت با رشد اجتماعی دانش آموزان رابطه معنی داری در سطح ($\text{sig} < 0.001$) دارند .

بحث و نتیجه گیری

فضای مجازی، به ویژه اینترنت، به عنوان یک پلتفرم پرکاربرد برای تبادل اطلاعات، ارتباطات اجتماعی، و دسترسی به محتوای مختلف، تأثیرات چشمگیری بر رشد اجتماعی دانش آموزان دوره دوم ابتدایی دارد. تأثیر این فضا بر رشد اجتماعی در این گروه سنی می تواند به چندین جنبه مختلف بسط یابد، از جمله ارتقاء مهارت های ارتباطی، تفکر انتقادی، و توانایی های اجتماعی. استفاده از اینترنت و شبکه های اجتماعی مجازی باعث افزایش فرصت های ارتباطی میان دانش آموزان می شود. با دسترسی به این فضاها، آنها می توانند با همدیگر در تعامل بوده، ایده ها و تجارب را به اشتراک بگذارند، و از فرصت های آموزشی و تفریحی متنوع بهره مند شوند. این ارتباطات و تعاملات می توانند به تقویت مهارت های اجتماعی ایشان کمک کنند.

به روز بودن و تنوع اطلاعات در فضای مجازی نیز از اهمیت بالایی برخوردار است. دانش آموزان که به اطلاعات مختلف دسترسی دارند و با محتوای متنوعی در اینترنت مواجه می شوند، از تنوع فرهنگی، اجتماعی، و علمی بهره مند می شوند. این تنوع باعث افزایش دیدگاه و تفکر انتقادی آنها می شود و به آنها کمک می کند تا دیدگاه های جدیدی نسبت به مسائل اجتماعی و فرهنگی پیدا کنند. اما

با وجود تأثیرات مثبت فضای مجازی، باید به این نکته نیز توجه کرد که ممکن است استفاده نادرست یا بی توجه از این فضاها، منجر به مشکلاتی مانند افزایش وابستگی به اینترنت، کاهش تمرکز در مطالعه، یا دسترسی به محتوای ناپسند شود که این مسائل می تواند بر رشد اجتماعی دانش آموزان تأثیر منفی بگذارد.

از این رو می توان بیان کرد که فضای مجازی، به عنوان یک پدیده فرهنگی و اجتماعی، به طور گسترده در زندگی روزمره افراد، از جمله دانش آموزان، جا گرفته است. تأثیر این فضا بر رشد اجتماعی دانش آموزان پسر دوره دوم ابتدایی مدارس غیر انتفاعی ناحیه ۲ شهرستان زاهدان، تحت مطالعه قرار گرفته و ارتباطات و انتقال اطلاعات آنلاین به گونه ای تعاملی و پویا، زندگی اجتماعی این گروه از دانش آموزان را تحت تأثیر قرار داده است.

در این مطالعه، فرضیات فرعی مطرح شده که ارتباط بین استفاده از اینترنت و رشد اجتماعی دانش آموزان را بررسی می کنند. از این نظر، می توان گفت که تأثیرات فضای مجازی بر رشد اجتماعی دانش آموزان بسیار گسترده و چندگانه است. استفاده از شبکه های اجتماعی مجازی، تنوع اطلاعات، دسترسی آسان و به روز بودن فضای مجازی همگی عواملی هستند که می توانند به رشد اجتماعی دانش آموزان کمک کنند.

استفاده از اینترنت و شبکه های اجتماعی مجازی می تواند به تقویت مهارت های ارتباطی، افزایش انعطاف پذیری، و توسعه همکاری و تعامل اجتماعی دانش آموزان کمک کند. این فضاها فرصت هایی را برای ارتباط با همکلاسی ها، اشتراک گذاری تجارب و دیدگاه ها، و ایجاد ارتباط با افراد جدید فراهم می کنند که همگی به توسعه مهارت های اجتماعی و افزایش تعاملات اجتماعی کمک می کنند. فضای مجازی پر از اطلاعات متنوع است که می تواند به توسعه دانش و درک اطرافیان کمک کند. دانش آموزان با دسترسی به اطلاعات متنوع، می توانند دیدگاه های مختلف را بشناسند و با نقدهای متنوعی که ارائه می شود، توانایی تفکر کارآمد و پویایی اجتماعی خود را ارتقاء دهند.

با توجه به مطالعه موردی در ناحیه ۲ شهرستان زاهدان، می توان نتیجه گرفت که اینترنت تأثیر معناداری بر رشد اجتماعی دانش آموزان دارد. استفاده از اینترنت و شبکه های اجتماعی مجازی، به دلیل تنوع اطلاعات، دسترسی آسان، به روز بودن، و ارتباط فرد با دیگران، می تواند به بهبود مهارت های اجتماعی، افزایش همکاری و تعامل، و توسعه دیدگاه های اجتماعی کمک کند. در نتیجه، این مطالعه تأیید می کند که استفاده مؤثر از فضای مجازی می تواند به رشد اجتماعی دانش آموزان کمک کند و این ابزار به عنوان یک ابزار آموزشی و ارتباطی ارزشمند مورد توجه قرار می گیرد.

منابع

- باسو، صبا (۱۴۰۱) تبیین نقش رسانه اجتماعی و شبکه مجازی بر عملکرد تحصیلی و توانایی های شناختی دانش آموزان متوسطه اول منطقه سیلوانا، رساله کارشناسی ارشد علوم تربیتی - مدیریت آموزشی، موسسه آموزش عالی آفاق، دانشکده اقتصاد و علوم انسانی.
- شیرزاد، هژیر، ۱۴۰۰، بررسی تاثیرات فضای مجازی در دانش آموزان ابتدایی، دهمین کنفرانس بین المللی روانشناسی، مشاوره و علوم تربیتی، <https://civilica.com/doc/1325594>
- محبی، سلیمان، زنجانی، حبیب الله، ساروخانی، باقر. (۱۳۹۶). مطالعه جامعه‌شناختی استفاده از فضای مجازی و تأثیر آن بر کجروی اجتماعی در بین دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه شهر کرمانشاه در سال تحصیلی ۹۵-۹۴. علوم اجتماعی، ۱۰ (۳۵)، ۳۳-۵۸.
- Abbas, J., Aman, J., Nurunnabi, M., & Bano, S. (2019). The impact of social media on learning behavior for sustainable education: Evidence of students from selected universities in Pakistan. *Sustainability*, 11(6), 1683.
- Block, K., Gibbs, L., Staiger, P. K., Gold, L., Johnson, B., Macfarlane, S., ... & Townsend, M. (2012). Growing community: the impact of the Stephanie Alexander Kitchen Garden Program on the social and learning environment in primary schools. *Health Education & Behavior*, 39(4), 419-432.
- Catalano, R. F., Mazza, J. J., Harachi, T. W., Abbott, R. D., Haggerty, K. P., & Fleming, C. B. (2003). Raising healthy children through enhancing social development in elementary school: Results after 1.5 years. *Journal of School Psychology*, 41(2), 143-164.
- Dhawan, S. (2020). Online learning: A panacea in the time of COVID-19 crisis. *Journal of educational technology systems*, 49(1), 5-22.
- Domingues-Montanari, S. (2017). Clinical and psychological effects of excessive screen time on children. *Journal of paediatrics and child health*, 53(4), 333-338.
- Eccles, J. S. (1999). The development of children ages 6 to 14. *The future of children*, 30-44.
- García-Álvarez, M. T., Novo-Corti, I., & Varela-Candamio, L. (2018). The effects of social networks on the assessment of virtual learning environments: A study for social sciences degrees. *Telematics and Informatics*, 35(4), 1005-1017.
- Levin, I., & Mamlok, D. (2021). Culture and society in the digital age. *Information*, 12(2), 68.
- Neece, C., McIntyre, L. L., & Fenning, R. (2020). Examining the impact of COVID-19 in ethnically diverse families with young children with intellectual and developmental disabilities. *Journal of Intellectual Disability Research*, 64(10), 739-749.
- Peris, R., Gimeno, M. A., Pinazo, D., Ortet, G., Carrero, V., Sanchiz, M., & Ibanez, I. (2002). Online chat rooms: Virtual spaces of interaction for socially oriented people. *CyberPsychology & Behavior*, 5(1), 43-51.
- Rubin, K. H., Coplan, R., Chen, X., Bowker, J., & McDonald, K. L. (2013). Peer relationships in childhood. In *Social and personality development* (pp. 317-368). Psychology Press.
- Tulchin-Francis, K., Stevens Jr, W., Gu, X., Zhang, T., Roberts, H., Keller, J., ... & VanPelt, J. (2021). The impact of the coronavirus disease 2019 pandemic on physical activity in US children. *Journal of Sport and Health Science*, 10(3), 323-332.
- Twenge, J. M., Campbell, W. K., & Martin, G. N. (2018). Decreases in psychological well-being among American adolescents after 2012 and links to screen time during the rise of smartphone technology. *Emotion*, 18(6), 765-780. <https://doi.org/10.1037/emo0000403>
- Wang, P., Chen, C., & Chen, Y. (2019). The effects of social media on college students. *Journal of Educational Technology Development and Exchange*, 12(1), 1-14.

Investigating the effect of the Internet on the social development of male students in the second year of elementary school (a case study of non-profit schools in district 2 of Zahedan city)

Javad Ahmadi

Master's student in general psychology, Hatif
Institute of Higher Education, Zahedan, Iran

Hamidreza Abbasi

Assistant Professor, Department of Psychology
Education and Counseling, Farhangian University,
Tehran, Iran

Abstract

The effects of the Internet on the social development of male students of the second year of elementary school in non-profit schools of the 2nd district of Zahedan is an issue of interest that requires careful and scientific investigation. In this research, the effects of various variables of the internet, including the attractiveness of the internet, the up-to-dateness of the internet, the easy access of the internet and the variety of information on the internet, have been investigated on the social development of students. Standard and valid collection. Sampling of male students of the second year of elementary school was done in non-profit schools of district 2 of Zahedan city and the data was analyzed using SPSS statistical software. The findings of this research show that the Internet in general has a significant effect on the social development of students of the second year of elementary school. In addition, through the analysis of different variables of the Internet, it has been determined that the attractiveness of the Internet, the up-to-dateness of the Internet, the easy access of the Internet, and the variety of information on the Internet are significantly related to the social development of students. According to these findings, it is suggested that policy makers and Educators should pay more attention to providing attractive and diverse content on the Internet and update and optimize educational programs based on this principle.

Keywords: Internet, social growth, students, second grade, non-profit schools, Zahedan city